

ผนวก ข.
ระบบทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับพืชในทวีปยุโรป

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention) ¹	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive) ^{2, 3}	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights) ⁴
ผู้มีสิทธิขอรับความคุ้มครอง (Who can claim)	ผู้ที่ยื่นขอรับความคุ้มครอง ก่อน	ไม่ได้ระบุไว้ แต่กฎข้อบังคับฯ นี้จะอยู่ภายใต้แนวปฏิบัติ สิทธิบัตรของแต่ละประเทศ ซึ่งเป็นสมาชิกของสหภาพ	1) ผู้ปรับปรุงพันธุ์ ค้นพบ และพัฒนาพันธุ์พืช 2) นายจ้างของนักปรับปรุง พันธุ์พืช	ผู้ปรับปรุงพันธุ์ ค้นพบและ พัฒนาพันธุ์พืช รวมทั้ง ทายาทของผู้ทรงสิทธิ ดังกล่าว (มาตรา 11)

¹ ทั้ง European Patent Convention และ EU Biotech Directive เพียงแต่วางแนวทางเกี่ยวกับหลักการสำคัญของกฎหมายสิทธิบัตร แต่การตีความอาจมีความแตกต่างกันตามกฎหมายภายในของแต่ละประเทศภาคี.

² ผู้ยื่นคำขอสามารถเลือกขอรับสิทธิบัตรตามกฎหมายสิทธิบัตรภายในประเทศ ซึ่งสิทธิบัตรที่ได้รับจะมีผลบังคับในดินแดนของประเทศที่ให้สิทธิบัตรเท่านั้น หรือจะขอรับสิทธิบัตรของสหภาพยุโรป ซึ่งจะมีผลบังคับครอบคลุมในดินแดนของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่ผู้ยื่นคำขอระบุไว้

³ ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปต้องบังคับตาม Directive ภายในสิ้นปี ค.ศ.2000 ทั้งนี้หลักการ และเงื่อนไขที่ไม่ได้กำหนดใน Directive เช่น หลักคุ้มครองผู้ยื่นรายแรก (First-to-file) ให้ตีความตามแนวปฏิบัติด้านสิทธิบัตรที่ปรากฏอยู่ในสหภาพยุโรป.

⁴ นักปรับปรุงพันธุ์พืชต้องเลือกที่จะขอคุ้มครองภายใต้ระบบสิทธิบัตรปรับปรุงพันธุ์พืชตามกฎหมายภายใน หรือของประชาคม แต่จะเลือกคุ้มครองพันธุ์พืชเดียวกันในทั้งสองระบบไม่ได้.

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
		ยุโรป จึงต้องเป็นไปตาม หลักเกณฑ์ของ EPC	3) ทายาทของผู้ทรงสิทธิ ตาม 1) และ 2) (มาตรา 1)	
สิ่งที่ได้รับการคุ้มครอง (Patentable subject matter)	การประดิษฐ์ทุกชนิดที่ สามารถประยุกต์ใช้ในทาง อุตสาหกรรม มีความใหม่ และมีขั้นการประดิษฐ์ที่ สูงขึ้น (มาตรา 52) สิ่งที่จะได้รับความคุ้มครอง จะต้องไม่ใช่สิ่งที่กฎหมาย ยกเว้นการคุ้มครอง ซึ่ง จะต้องตีความโดยเคร่งครัด	การประดิษฐ์ทาง เทคโนโลยีชีวภาพทุกชนิด นอกเหนือจากที่ระบุยกเว้น ไม่คุ้มครอง (มาตรา 1)	พันธุ์พืช ซึ่งหมายถึงกลุ่ม ของพืชในอนุกรมวิธานใน ลำดับต่ำสุด และ 1) แสดงคุณสมบัติ หรือ ลักษณะภายนอก นอกจาก พันธุ์กรรม หรือกลุ่มของ พันธุ์กรรม 2) ลักษณะที่แสดงออกนี้ ต่างจากกลุ่มพืชอื่น 3) จัดเป็นพืชอีกกลุ่มหนึ่ง (มาตรา 1) 4) เป็นไปตามเงื่อนไข แตกต่างจากพันธุ์พืชอื่น มี	คุ้มครองทำนองเดียวกับ UPOV 1991 การคุ้มครอง จะครอบคลุมพืชในวงศ์ (Species) หรือตระกูล (Genera) โดยไม่คำนึงถึง วิธีการในการสร้างพันธุ์พืช นั้น (มาตรา 5(1))

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
			ความสม่ำเสมอ และความ คงตัวของลักษณะประจำ พันธุ์ (มาตรา 5) การคุ้มครองจะครอบคลุม พืชในวงศ์ (Species) หรือ ตระกูล (Genera) โดยไม่ คำนึงถึงวิธีการในการสร้าง พันธุ์พืชนั้น (มาตรา 3(1)(i))	
สิ่งที่ยกเว้นการคุ้มครอง (Excluded Material)	ระบุ 1) การค้นพบ (มาตรา 52(2)(a)) 2) การประดิษฐ์ที่ขัดต่อ ความสงบเรียบร้อยและ ศีลธรรมอันดี (คำแนะนำ ของ EPC ให้ตัวอย่างการ	ระบุ 1) พันธุ์พืช หรือพันธุ์สัตว์ การประดิษฐ์ที่ครอบคลุม พันธุ์พืช หรือพันธุ์สัตว์ มากกว่าหนึ่งพันธุ์ไม่ถือว่าเป็น การประดิษฐ์ที่ยกเว้น การคุ้มครอง (มาตรา	ไม่ระบุ มาตรา 17 ระบุว่า 1) ยกเว้นที่ระบุไว้ชัดเจนใน อนุสัญญานี้ ประเทศภาคี อาจจำกัดสิทธินักปรับปรุง พันธุ์พืชได้เฉพาะในกรณี เพื่อประโยชน์สาธารณะ	ไม่ระบุ มาตรา 13(8) ระบุว่าสิทธิ ของนักปรับปรุงพันธุ์พืชอาจ ถูกจำกัดโดยเหตุผลทาง ศีลธรรม ประโยชน์ สาธารณะ ความมั่นคงการ คุ้มครองชีวิตมนุษย์ สัตว์

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
	ประดิษฐ์ประเภทนี้ว่าได้แก่จดหมายระเบิด (Letter bomb) และได้ให้แนวทางสำหรับการขัดต่อศีลธรรมอันดีว่าหมายถึงสิ่งที่สังคมรังเกียจ (มาตรา 53(a)) 3) พันธุ์พืช หรือพันธุ์สัตว์ และกรรมวิธีที่สำคัญทางชีววิทยาในการผลิตพืชหรือสัตว์ (มาตรา 53(b)) พันธุ์พืชหมายถึง กลุ่มของพืชที่อยู่ในข่ายได้รับความคุ้มครองภายใต้ระบบสิทธิในพันธุ์พืช การคุ้มครองสิทธิบัตรจะใช้ได้กับพืชตัด	4(1)(a) และ (2) 2) กรรมวิธีที่สำคัญทางชีววิทยาในการผลิตพืช หรือสัตว์ (มาตรา 4(1)(b))	2) การจำกัดสิทธิ นักปรับปรุงพันธุ์พืชที่มีผลเป็นอนุญาติให้บุคคลที่สามใช้ประโยชน์โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากนักปรับปรุงพันธุ์พืชประเทศภาคีต้องมีมาตรการที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองให้นักปรับปรุงพันธุ์พืชได้รับผลประโยชน์ตอบแทนที่เป็นธรรม	หรือพืช หรือสุขอนามัย การคุ้มครองสิ่งแวดลอมหรือทรัพย์สินในทางพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
	แต่งพันธุกรรม (transgenic plant) ซึ่งรวมถึงกลุ่มของพืชที่ครอบคลุมพืชมากกว่าหนึ่งพันธุ์ ส่วนกรรมวิธีทางชีววิทยาในการผลิตพืชหรือสัตว์นั้นหมายถึงกรรมวิธีที่ไม่ได้ใช้เทคนิคหรือมนุษย์ไม่ได้ใช้เทคนิคแทรกแซงในกรรมวิธีดังกล่าว			
การห้ามคุ้มครองซ้ำซ้อน (Dual Protection Prohibition)	ไม่ได้ระบุชัดเจน แต่การยกเว้นพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์แสดงให้เห็นได้ว่าห้ามการคุ้มครองซ้ำซ้อน	ไม่ได้ระบุชัดเจน แต่การยกเว้นพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์แสดงให้เห็นได้ว่าห้ามการคุ้มครองซ้ำซ้อน	ไม่ห้าม	ห้าม พันธุ์พืชที่รับความคุ้มครองภายใต้กฎหมายของประชาคมจะต้องไม่ 1) อยู่ภายใต้กฎหมาย

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
การตรวจสอบ (Examination)	ตรวจสอบรายละเอียดการ ประดิษฐ์ที่บรรยายเป็นลาย ลักษณ์อักษร	ไม่ได้ระบุ	การตรวจสอบทางเทคนิค เกี่ยวกับวัสดุพืชระบุว่า เจ้าหน้าที่อาจทดสอบด้วย การปลูกพืช หรือทดสอบ ด้วยวิธีการอื่นที่จำเป็น รวมทั้งการคำนึงถึงผลการ ทดลองเพาะปลูกพืชนั้นก็ ได้ (มาตรา 12)	คุ้มครองพันธุ์พืชภายใน ประเทศ 2) อยู่ภายใต้กฎหมาย สิทธิบัตร (มาตรา 92) การ ตรวจสอบทางเทคนิคอาจ ทำได้โดยการทดลองปลูกพืชก็ ได้ (Chapter II)
ความใหม่ (Novelty)	ใช่ การประดิษฐ์จะถือว่า มีความใหม่หากไม่เหมือนกับ ความรู้ที่ปรากฏอยู่ก่อนแล้ว (Prior art) ซึ่งหมายถึง ความรู้ทุกประเภทที่เปิดเผย ต่อสาธารณะในรูปแบบลาย	ใช่ แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียด (มาตรา 3(1))	ใช่ พันธุ์พืชใหม่ต้องไม่มีการ จำหน่าย หรือเปิดเผยต่อ ผู้อื่นโดยได้รับความยินยอม ของนักปรับปรุงพันธุ์พืช 1) ในดินแดนอื่นนอกจาก ดินแดนของประเทศภาคี	ใช่ พันธุ์พืช (รวมทั้งผลผลิตที่ เก็บเกี่ยวจากพันธุ์พืช) ต้อง ไม่มีการเสนอขายโดยนัก ปรับปรุงพันธุ์พืชในดินแดน ของประชาคมเกินกว่า 1 ปี ก่อนวันยื่นคำขอคุ้มครอง

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
	ลักษณะอักษร หรือด้วยวาจา หรือในรูปแบบใดรูปแบบ หนึ่ง ก่อนวันที่ยื่นคำขอ (มาตรา 54)		เกินกว่า 1 ปี ก่อนยื่นขอ คุ้มครอง 2) ในดินแดนอื่นนอกจาก ดินแดนของประเทศภาคี เกินกว่า 4 ปี (6 ปีสำหรับ พันธุ์อ่อน และไม้ยืนต้น) ก่อนวันยื่นคำขอคุ้มครอง (มาตรา 6(1))	หรือเกินกว่า 4 ปี (6 ปี กรณี พันธุ์อ่อนและไม้ยืนต้น) นอก ดินแดนของประเทศภาคี (มาตรา 10(1))
ระยะเวลาปลอด (Grace period)	ไม่มี ไม่อาจใช้เงื่อนไขนี้ได้ เนื่องจากจะพิจารณาความ ใหม่ในวันที่ยื่นคำขอ คุ้มครอง	ไม่มี ไม่อาจใช้เงื่อนไขนี้ได้ ตาม EPC	มี ตามที่กำหนดข้างต้น	มี ตามที่กำหนดข้างต้น

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
ขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น (Inventive step)	มี การประดิษฐ์จะมีขั้นการ ประดิษฐ์สูงขึ้นเมื่อการ ประดิษฐ์นั้นไม่เป็นที่ ประจักษ์แก่ผู้เชี่ยวชาญปกติ ในวิทยาการแขนงนั้น (มาตรา 56) การพิจารณาขั้นการ ประดิษฐ์สูงขึ้นด้วยหลัก ปัญหาและวิธีแก้ไขปัญห (Problem and solution) จะต้องเป็นปัญหาที่มีอยู่ ก่อนแล้วและเทคนิคใหม่ นั้นสามารถแก้ไขปัญห	มี แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียด (มาตรา 3(1))	ไม่มี ไม่เป็นเงื่อนไขการคุ้มครอง	ไม่มี ไม่เป็นเงื่อนไขการคุ้มครอง

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
	ดังกล่าว โดยคำขอต้องระบุ 1) ความรู้ที่มีอยู่ก่อน 2) ปัญหาทางเทคนิค และ การใช้การประดิษฐ์ใหม่ใน การแก้ปัญหา 3) ผู้เชี่ยวชาญปกติใน วิทยาการแขนงนั้นสามารถ คิดวิธีแก้ปัญหาดังกล่าวได้ หรือไม่			
สามารถประยุกต์ใช้ในทาง อุตสาหกรรม (Industrial application)	มี การประดิษฐ์จะถือว่า สามารถประยุกต์ใช้ในทาง อุตสาหกรรมได้หากสามารถ ผลิต หรือใช้ในอุตสาหกรรม ใดๆ รวมทั้งการใช้ในภาค	มี แต่ไม่ได้ระบุรายละเอียด (มาตรา 3(1))	ไม่มี ไม่ถือเป็นเงื่อนไขการ คุ้มครอง	ไม่มี ไม่ถือเป็นเงื่อนไขการ คุ้มครอง

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
	เกษตรกรรม			
ความแตกต่าง (Distinctness)	ไม่มี ไม่ถือเป็นเงื่อนไขการ คุ้มครอง	ไม่มี ไม่ถือเป็นเงื่อนไขการ คุ้มครอง	มี พันธุ์พืชต้องแตกต่างจาก พันธุ์พืชอื่นที่ปรากฏเป็นที่ รู้จักกันทั่วไปในขณะยื่นคำ ขอ (มาตรา 7)	มี พันธุ์พืชต้องมีลักษณะ สำคัญที่แตกต่างจากพันธุ์ พืชอื่นที่ปรากฏเป็นที่รู้จักกัน ทั่วไป (เช่น เป็นพันธุ์พืชที่ ได้รับความคุ้มครองพันธุ์พืช) ในขณะยื่นคำขอ (มาตรา 7)
ความสม่ำเสมอของลักษณะ ประจำพันธุ์ (Uniformity)	ไม่มี ไม่ถือเป็นเงื่อนไขการ คุ้มครอง	ไม่มี ไม่ถือเป็นเงื่อนไขการ คุ้มครอง	ใช่ พันธุ์พืชต้องมีความ สม่ำเสมอของลักษณะ ประจำพันธุ์ (ทั้งนี้อาจ แตกต่างได้บ้างหากเป็น ความแตกต่างที่คาดเห็นได้) (มาตรา 8)	ใช่ ลักษณะประจำพันธุ์ที่สำคัญ จะต้องมีความสม่ำเสมอเมื่อ มีการปลูกซ้ำ (มาตรา 8)

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
ความคงตัวของลักษณะ ประจำพันธุ์ (Stability)	ไม่มี ไม่ถือเป็นเงื่อนไขการ คุ้มครอง	ไม่มี ไม่ถือเป็นเงื่อนไขการ คุ้มครอง	ใช่ พันธุ์พืชจะต้องมีความคงตัว ของลักษณะประจำพันธุ์เมื่อ มีการนำไปปลูกซ้ำ (มาตรา 9)	ใช่ ลักษณะสำคัญของพันธุ์พืช จะต้องไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อมี การนำไปปลูกซ้ำ (มาตรา 9)
ขอบเขตการคุ้มครอง (Extent of Protection)	ผู้ยื่นคำขอมีสิทธิระบุ ประเทศภาคีที่ต้องการได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตของ สิทธิจะขึ้นอยู่กับอายุ คุ้มครองของข้อถือสิทธิ การ แปลความข้อถือสิทธิอาจใช้ รูป หรือรายละเอียดการ ประดิษฐ์ (มาตรา 69) ผู้ทรง สิทธิจะมีสิทธิห้ามบุคคลอื่น ใช้ประโยชน์จากการ	ไม่ได้ระบุ เนื่องจาก ข้อกำหนดนี้ไปใช้เสริม การคุ้มครองสิทธิบัตรใน ระดับภายในประเทศ เป็นสิทธิภายในที่มีผล เฉพาะในดินแดนของ ประเทศภาคีที่ให้ความ คุ้มครองเท่านั้น การคุ้มครองจะครอบคลุม วัสดุทุกชนิด (ยกเว้นที่ระบุ	บทบัญญัติของอนุสัญญา จะบังคับใช้ภายในประเทศ ของประเทศภาคี สิทธิที่ให้ จึงเป็นสิทธิภายในของแต่ละ ประเทศและมีผลเฉพาะใน ดินแดนของประเทศที่ให้ สิทธินั้นเท่านั้น นักปรับปรุงพันธุ์พืชจะมีสิทธิ 1) ผลิต หรือขยายปริมาณ 2) กำหนดเงื่อนไขในการ	สิทธิจะกว้างครอบคลุมใน ทุกประเทศที่อยู่ใน ประชาคม ในกรณีดังนี้ 1) ผลิต หรือผลิตซ้ำ 2) กำหนดเงื่อนไขในการ ปลูกพันธุ์พืชเพื่อการ ขยายพันธุ์ 3) เสนอขาย 4) ขาย หรือทำการตลาด 5) ส่งออกไปนอกประชาคม

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
	ประดิษฐ์ตามที่ระบุในข้อถือ สิทธิที่กว้างเกินไป (Broad claim) หมายถึงข้อถือสิทธิ นอกเหนือไปจากผลลัพธ์ที่ ได้จากเทคนิคใหม่ จะไม่ อาจทำได้ การคุ้มครอง ครอบคลุมถึงวัสดุทาง ชีวภาพทุกชนิด ยีน พันธุ์กรรม และกลุ่มของพืช ที่ไม่ได้เจาะจงถึงพันธุ์พืช	ในมาตรา 5(1)) ที่มีการ ประดิษฐ์ที่มีสิทธิบัตรอยู่ร่วม ด้วย หรือที่มีรหัสพันธุ์กรรม ที่กำหนดหน้าที่อยู่ร่วมด้วย (มาตรา 9)	ปลูกพันธุ์พืช เพื่อการ ขยายพันธุ์ 3) เสนอขาย 4) ขาย หรือทำการตลาด 5) ส่งออก 6) นำเข้า 7) เก็บเพื่อวัตถุประสงค์ ข้างต้น สิทธินี้ขยายไปยังผลผลิตที่ เกิดจากพันธุ์พืชคุ้มครอง ซึ่ง รวมพืชทั้งต้น ส่วนใดส่วน หนึ่งของพืช ผลิตภัณฑ์ที่ทำ ขึ้นโดยตรงจากผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวจากพันธุ์พืชคุ้มครองที่ ปลูกโดยไม่ได้รับอนุญาต	6) นำเข้าในประเทศ 7) เก็บเพื่อวัตถุประสงค์ ข้างต้น สิทธินี้ขยายไปยังผลผลิตที่ เกิดจากพันธุ์พืชคุ้มครอง ซึ่ง รวมพืชทั้งต้น ส่วนใดส่วน หนึ่งของพืช ผลิตภัณฑ์ที่ทำ ขึ้นโดยตรงจากผลผลิตที่เก็บ เกี่ยวจากพันธุ์พืชคุ้มครองที่ ปลูกโดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา 13)

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
			(มาตรา 14)	
การขยายการคุ้มครองไปยัง พันธุ์พืชอื่นที่คงลักษณะ สำคัญของพันธุ์พืชคุ้มครอง (Extension of Protection to Essential Derived Varieties)	ใช่ ในกรณีการประดิษฐ์ที่ได้รับ ความคุ้มครองปรากฏใน พันธุ์พืชอื่นดังกล่าว	ใช่ 1) การคุ้มครองขยายไปยัง วัสดุทางชีวภาพซึ่งได้มาจากการ ประดิษฐ์ที่ได้รับการ คุ้มครองและแสดงลักษณะ ที่เหมือนกับการประดิษฐ์ที่ ได้รับความคุ้มครอง 2) การคุ้มครองขยายไปยัง วัสดุทางชีวภาพซึ่งเป็นผล มาจากการใช้กรรมวิธีที่มี สิทธิบัตรที่ทำให้วัสดุทาง ชีวภาพที่มีคุณลักษณะ พิเศษผลิตวัสดุที่แสดง คุณสมบัติที่เหมือนกัน	ใช่ พันธุ์พืชที่แสดงลักษณะ สำคัญของพันธุ์พืชคุ้มครอง (Essential derived variety) ได้แก่ 1) พันธุ์พืชที่มีที่มาส่วน ใหญ่จากพันธุ์พืชตั้งต้นที่ เป็นพันธุ์พืชคุ้มครอง 2) มีลักษณะที่แตกต่างจาก พันธุ์พืชตั้งต้นที่เป็นพันธุ์พืช คุ้มครอง 3) แสดงลักษณะสำคัญที่ สำคัญของพันธุ์พืชตั้งต้นที่ เป็นพันธุ์พืชคุ้มครอง	ใช่ พันธุ์พืชที่แสดงลักษณะ สำคัญของพันธุ์พืชคุ้มครอง (Essential derived variety) ได้แก่ 1) พันธุ์พืชที่มีที่มาส่วน ใหญ่จากพันธุ์พืชตั้งต้นที่ เป็นพันธุ์พืชคุ้มครอง 2) มีลักษณะที่แตกต่างจาก พันธุ์พืชตั้งต้นที่เป็นพันธุ์พืช คุ้มครอง 3) แสดงลักษณะสำคัญที่ สำคัญของพันธุ์พืชตั้งต้นที่ เป็นพันธุ์พืชคุ้มครอง

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
		(มาตรา 8)	(มาตรา 14(5))	(มาตรา 13(5))
		3) การคุ้มครองขยายไปยัง วัสดุทุกชนิดที่มีผลิตภัณฑ์ที่ มีสิทธิบัตรรวมอยู่ด้วย หรือ วัสดุที่มีรหัสพันธุกรรม รวมอยู่ หรือทำหน้าที่อยู่ (มาตรา 9)		
การจำกัดสิทธิ (Derogation)	ไม่มี	มี (มาตรา 11, 12)	ไม่มีโดยตรง มาตรา 17 ระบุว่า 1) เว้นแต่จะได้ระบุโดยชัด แจ้งในอนุสัญญานี้ ประเทศ ภาคีไม่อาจจำกัดการใช้สิทธิ โดยอิสระของนักปรับปรุง พันธุ์พืช ยกเว้นกรณีเพื่อ ประโยชน์สาธารณะ	มี

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
			2) การจำกัดสิทธิใน ลักษณะทำให้บุคคลที่สาม ใช้ประโยชน์จากพันธุ์พืช คุ้มครองโดยไม่ต้องได้รับ ความยินยอมจากนัก ปรับปรุงพันธุ์พืช ประเทศ ภาคีต้องมีมาตรการที่จำเป็น เพื่อให้ให้นักปรับปรุงพันธุ์พืช ได้รับผลประโยชน์ตอบแทนที่เป็นธรรม	
สิทธิพิเศษของเกษตรกร (Farmers Privilege)	ไม่มี	มี กำหนดในทำนองเดียวกับ กฎหมายสิทธิพันธุ์พืชของ ประชาคม (มาตรา 11)	เป็นทางเลือก (Optional) ประเทศภาคีอาจจำกัดสิทธิ นักปรับปรุงพันธุ์พืชเหนือ พันธุ์พืชคุ้มครองในการ อนุญาตให้เกษตรกรใช้	ใช่ เกษตรกรอาจใช้วัสดุที่ได้รับ การคุ้มครองเพื่อการ เพาะปลูกของตนเอง ยกเว้น พันธุ์พืชผสม (Hybrid

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
			ผลิตผลของพันธุ์พืชคุ้มครอง ที่เก็บเกี่ยวจากแปลงปลูก ของตนเอง รวมทั้งพันธุ์พืชที่ มีลักษณะสำคัญของพันธุ์ พืชคุ้มครอง (EDVs) ทั้งนี้ อาจการใช้สิทธิอาจอยู่ ภายใต้ข้อจำกัดตามสมควร เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของ นักปรับปรุงพันธุ์พืช (มาตรา 15(2))	variety) หรือพันธุ์พืช สังเคราะห์ (Synthetic variety) แต่สิทธินี้อยู่ภายใต้ ข้อจำกัด ดังนี้ 1) เกษตรกรจะเก็บส่วน ขยายพันธุ์ไว้ใช้เพาะปลูก เฉพาะพืชดังต่อไปนี้เท่านั้น a) พืชจำพวกฟาง หรือ หญ้าแห้ง b) พืชเมล็ด c) มันฝรั่ง d) พืชน้ำมัน หรือพืชเส้นใย สิทธิเกษตรกรจะไม่ใช่กับ พันธุ์พืชใหม่อื่นๆ 2) เกษตรกรต้องจ่าย

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
				ค่าตอบแทนในอัตราที่ต่ำกว่าอัตราปกติ โดยทั่วไปในสหภาพยุโรปอัตราดังกล่าวจะอยู่ที่ 50% ของอัตราปกติ ข้อยกเว้นมีประการเดียว คือกรณีเกษตรกรรายย่อย (หมายถึงเกษตรกรที่ทำเกษตรกรรมในพื้นที่ที่ให้ผลผลิตไม่เกิน 92 ตัน) สามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เพาะปลูกในปีต่อไปได้โดยไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทน (มาตรา 14)

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
ข้อยกเว้นนักวิจัย หรือ ข้อยกเว้นนักปรับปรุงพันธุ์ พืช (Breeder's/Inventor Research's Privilege)	ไม่มี แต่ข้อยกเว้นจะปรากฏใน กฏหมายสิทธิบัตร ภายในประเทศของประเทศ ที่เป็นภาคี	ไม่ระบุ	มี การกระทำดังต่อไปนี้ไม่ถือ เป็นการละเมิดสิทธิ 1) การใช้ส่วนตัวและไม่มี วัตถุประสงค์เพื่อการค้า 2) การกระทำเพื่อการ ทดลอง 3) การใช้เพื่อปรับปรุงพันธุ์ พืช หรือการค้นพบและ พัฒนาพันธุ์พืช (มาตรา 15(1))	มี การกระทำดังต่อไปนี้ไม่ถือ เป็นการละเมิดสิทธิ 1) การใช้ส่วนตัวและไม่มี วัตถุประสงค์เพื่อการค้า 2) การกระทำเพื่อการ ทดลอง 3) การใช้เพื่อปรับปรุงพันธุ์ พืช หรือการค้นพบและ พัฒนาพันธุ์พืช (มาตรา 15)
การบังคับใช้สิทธิ (Compulsory licensing)	ขึ้นอยู่กับกฎหมายภายใน ของแต่ละประเทศ	ไม่ได้กล่าวไว้เป็นการทั่วไป แต่มีบทบัญญัติการบังคับใช้ สิทธิแบบสลับที่ไม่เป็นการ จำเพาะเจาะจง (Non-	ไม่ได้ระบุโดยตรง มาตรา 17 ระบุว่า 1) เว้นแต่จะกล่าวไว้โดยชัด แจ้งเป็นอย่างอื่นใน	มี สำนักงานสิทธิพันธุ์พืชของ ประชาคม (Community Plant Variety Office) อาจ

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
		exclusive cross-licensing) ซึ่งเป็นกรณีที่นักปรับปรุงพันธุ์พืช หรือนักประดิษฐ์ไม่อาจใช้พันธุ์พืช คุ้มครอง หรือการประดิษฐ์ของตนได้โดยไม่ละเมิดสิทธิ นักปรับปรุงพันธุ์พืช หรือ สิทธิบัตรของอีกฝ่ายหนึ่ง ในกรณีนี้นักปรับปรุงพันธุ์พืช หรือนักประดิษฐ์ต้องแสดงให้ปรากฏว่า 1) ได้ขออนุญาตใช้สิทธิ จากอีกฝ่ายแล้วแต่ไม่ได้รับ อนุญาต พันธุ์พืชใหม่ หรือการ	2) อนุสัญญานี้ ประเทศ ภาคี่ไม่อาจจำกัดสิทธิของ นักปรับปรุงพันธุ์พืชได้เว้น แต่ในกรณีเพื่อประโยชน์ สาธารณะ (Public interest) กรณีมีการจำกัดสิทธิที่มีผล ทำให้บุคคลที่สามสามารถ กระทำการใดๆ ที่ต้องได้รับ อนุญาตจากนักปรับปรุง พันธุ์พืช ประเทศภาคี่ต้องมี มาตรการที่จำเป็นเพื่อให้นัก ปรับปรุงพันธุ์พืช ได้รับ ผลประโยชน์ตอบแทนที่เป็น ธรรม	บังคับใช้สิทธิในกรณี ประโยชน์สาธารณะ (Public interest) (มาตรา 29) การบังคับใช้สิทธิเพื่อ ประโยชน์สาธารณะจะ กระทำในกรณีดังนี้ 1) เพื่อป้องกันชีวิต หรือ สุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืช 2) เพื่อให้มีการจำหน่าย พันธุ์พืชที่มีลักษณะพิเศษ ในตลาด 3) เพื่อจูงใจให้มีการ ปรับปรุงพันธุ์พืชใหม่ต่อไป (มาตรา 41 ของ

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
		2) ประดิษฐ์ใหม่ นั้นมี ลักษณะทางเทคนิคที่ดีกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์พืช คุ้มครอง หรือการประดิษฐ์ ตามสิทธิบัตรเดิม (มาตรา 12) มาตรา 12(4) ระบุว่า ประเทศภาคีอาจกำหนดให้ หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง มีอำนาจในการบังคับใช้ สิทธิก็ได้ ในกรณีการบังคับ ใช้สิทธิโดยสำนักงานพันธุ์ พืชของประชาคม ให้บังคับ ตามมาตรา 29 ของ ข้อบังคับ No.2100/94		Commission Regulation 1768/95)

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
การฝากตัวอย่าง (Deposit)	ไม่เป็นเงื่อนไข แต่ในกรณี การประดิษฐ์ที่เกี่ยวกับจุล ชีพซึ่งสาธารณะชนไม่อาจ เข้าถึงได้ หรือที่ไม่อาจ บรรยายรายละเอียดการ ประดิษฐ์เป็นลายลักษณ์ อักษรในคำขอสิทธิบัตรได้ ผู้ ยื่นคำขอต้องฝากตัวอย่าง วัสดุต่อศูนย์รับฝากที่เป็นที่ ยอมรับ (Recognised depository) ในวันยื่นคำขอ ข้อกำหนดนี้เป็นไปตาม The Budapest Treaty on the International Recognition of the Deposit of Micro-	มี กรณีการประดิษฐ์ที่เกี่ยวกับ วัสดุชีวภาพที่สาธารณะชน ไม่อาจเข้าถึงได้ หรือที่ไม่ อาจบรรยายในรายละเอียด การประดิษฐ์ได้ (มาตรา 13)	ไม่มีโดยตรง นักปรับปรุงพันธุ์พืชต้อง มอบพันธุ์พืชที่ใช้เพาะปลูก ได้แก่หน่วยงานที่พิจารณา คำขอ เพื่อทดสอบว่าพันธุ์ พืชนั้นมีความแตกต่าง มี ความสม่ำเสมอ และความ คงตัวของลักษณะประจำ พันธุ์ (มาตรา 22)	ไม่มีโดยตรง นักปรับปรุงพันธุ์พืชต้อง มอบพันธุ์พืชที่ใช้เพาะปลูก ได้แก่หน่วยงานที่พิจารณา คำขอ เพื่อทดสอบว่าพันธุ์ พืชนั้นมีความแตกต่าง มี ความสม่ำเสมอ และความ คงตัวของลักษณะประจำ พันธุ์ (มาตรา 64)

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
	organism for the purpose of Patent Protection			
การกำหนดชื่อพันธุ์ (Variety Denomination Requirement)	ไม่มี	ไม่มี	มี (Chapter 6)	มี (มาตรา 63)
การแจ้งแหล่งทางภูมิศาสตร์ (Geographic Indicator)	ไม่มี	มี Recital 27 ระบุว่ากรณีการ ประดิษฐ์ที่เกิดจากวัสดุทาง ชีวภาพดั้งเดิมของพืช หรือ สัตว์ หรือเกิดจากการใช้สิ่ง ดังกล่าว ในคำขอสิทธิบัตร จะต้องระบุข้อมูลเกี่ยวกับ แหล่งกำเนิดทางภูมิศาสตร์ ของวัสดุ ดังกล่าว แต่ ข้อกำหนดนี้ไม่ใช้กับกรณี	ไม่มี	ไม่มี

	อนุสัญญาสิทธิบัตรยุโรป (European Patent Convention)	กฎข้อบังคับของสหภาพ ยุโรป (EU Biotech Directive)	อนุสัญญาคุ้มครองพันธุ์พืช ใหม่ (UPOV 1991)	กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช (Community Plant Variety Rights)
		วัตถุประสงค์ของมนุษย์		
อายุการคุ้มครอง (Duration of the Right)	20 ปีนับแต่วันยื่นคำขอ	ไม่ได้กำหนด	30 ปี สำหรับพันธุ์พืชของ หรือไม้ยืนต้น 25 ปี สำหรับพันธุ์พืชอื่น (มาตรา 19)	30 ปี สำหรับพันธุ์พืชของ หรือไม้ยืนต้น 25 ปี สำหรับพันธุ์พืชอื่น (มาตรา 19)
การบังคับสิทธิ (Who enforces the right)	นักประดิษฐ์บังคับตามสิทธิ ของตนในฐานะสิทธิของ เอกชน (Private right) โดย ผ่านศาลยุติธรรม	นักประดิษฐ์บังคับตามสิทธิ ของตนในฐานะสิทธิของ เอกชน (Private right) โดย ผ่านศาลยุติธรรม	นักประดิษฐ์บังคับตามสิทธิ ของตนในฐานะสิทธิของ เอกชน (Private right) โดย ผ่านศาลยุติธรรม	นักประดิษฐ์บังคับตามสิทธิ ของตนในฐานะสิทธิของ เอกชน (Private right) โดย ผ่านศาลยุติธรรม

ที่มา: ดัดแปลงและปรับปรุงจาก Margaret Llewelyn, "Intellectual Property and Biotechnology: A European Perspective," in Bridging the Gap between Scientific and Legal Worlds, International Conference on BIOLAW 2002, 3-5 September 2002, Bangkok, Thailand.